

ZATWIERDZAM

Z upoważnienia
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

Stanisław WZIĄTEK
Podsekretarz Stanu

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI

PROGRAMU WSPÓŁPRACY MINISTRA OBRONY NARODOWEJ Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI WYMIENIONYMI W ART. 3 UST. 3 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE, NA LATA 2023-2025

Spis treści:

I.	Wstęp.....	3
II.	Realizacja finansowych form współpracy.....	3
III.	Realizacja pozafinansowych form współpracy.....	33
IV.	Ocena stopnia realizacji celu głównego i celów szczegółowych Programu	41
V.	Wnioski.....	44

I. Wstęp

Program współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2023-2025 jest dokumentem określającym cele, kierunki i formy współpracy Ministra Obrony Narodowej oraz resortu obrony narodowej z partnerami społecznymi. Obowiązek opracowywania programu współpracy wynika z art. 5b ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338).

Program został przyjęty jako akt wewnętrznie obowiązujący, Zarządzeniem Nr 1/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 lutego 2023 r. (Dz. Urz. MON, poz. 7) oraz skonsultowany z podmiotami, które wyraziły nim zainteresowanie. Niniejsze sprawozdanie stanowi podsumowanie z funkcjonowania trzyletniego Programu w zakresie mierników i wniosków z ich realizacji.

Adresatami działań resortu były organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, należące do grona partnerów społecznych. Podmioty te stanowią istotny element wsparcia systemu obronnego państwa, prezentując wysoki poziom realizacji zadań, pozostających w sferze obronności. Stała współpraca oparta była o zapisy Decyzji Nr 168/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia zasad współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi oraz Wytoczne Sekretarza Stanu w MON do planowania współpracy z partnerami społecznymi, które uszczegółowiają zadania i wskazują priorytety.

II. Realizacja finansowych form współpracy

Jedną z form współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w *art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, jest zlecenie zadań publicznych w formie powierzenia lub wspierania, na zasadach określonych w ww. ustawie. Jest to jedna z podstawowych form współpracy finansowej przewidziana przez powyższą ustawę.

Minister Obrony Narodowej w 2025 r. ogłosił w formie Konkursów Ofert realizację zadań publicznych w niżej wymienionych sferach (procentowa zmiana w porównaniu do 2024 roku):

1. Obronność państwa i działalność Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej - 6 Otwartych Konkursów Ofert (spadek o 25 %);
2. Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej - 9 Otwartych Konkursów Ofert (wzrost o 125 %);

3. Działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych - **1** Otwarty Konkurs Ofert (bez zmian);
4. Działalność na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych w rozumieniu Ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o weteranach działań poza granicami państwa - **Brak** Otwartych Konkursów Ofert.
5. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu - **1** Otwarty Konkurs Ofert (bez zmian);

Organizacje pozarządowe i uprawnione inne podmioty deklarowały podjęcie realizacji zadań publicznych przystępując do Otwartych Konkursów Ofert, których ogłoszenia publikowane były na stronie Ministerstwa Obrony Narodowej w portalu rządowym www.gov.pl, oraz umieszczane na tablicach ogłoszeń w siedzibie organu. W 2025 r. ogłoszono **17** Otwartych Konkursów Ofert (wzrost o 13%) w odpowiedzi wpłynęły **762** oferty realizacji zadań publicznych (wzrost o ponad 90 %). Spośród oferentów dofinansowanie otrzymało **256** zadań, natomiast w **474** przypadkach decyzja była negatywna. Oferty wyłonione, spełniające wymogi formalne, poddane były ocenie merytorycznej podczas posiedzeń-Komisji ds. Zlecenia Zadań Publicznych w Zakresie Obronności, z których sporządzono protokoły, zawierające rekomendacje dla Ministra Obrony Narodowej w kwestii przyznania lub nie przyznania dotacji.

Zadania realizowano w oparciu o umowy, podpisywane między zleceniobiorcą a Ministrem Obrony Narodowej. W roku sprawozdawczym podpisano z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w *art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* **256** umów, w ramach których udzielono wsparcia finansowego (spadek o 14,1 %) na łączną kwotę **12 502 799,08 zł** (spadek o 8 %) oraz zawarto **7** umów na powierzenia na ogólną kwotę **1 423 426,00 zł**, a w tym:

- a. **49** fundacji otrzymało dotację na realizację **72** zadań, o łącznej wysokości **3 603 856,00 zł** (spadek o 21,7 %);
- b. **106** stowarzyszeń otrzymało dotację na realizację **145** zadań, o łącznej wysokości **7 787 600 zł** (spadek o 5,6 %);
- c. **29** innych podmiotów, o których mowa w *art. 3 ust. 3 ustawy* otrzymało dotację na realizację łącznie **39** zadań publicznych na kwotę **1 550 677,00 zł**.

Ogółem: 184 podmioty, o których mowa w *art. 3 ust 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie*, otrzymało dotację na realizację **256** umów, o łącznej wysokości **12 502 799,08 zł**.

W Ministerstwie Obrony Narodowej funkcjonuje elektroniczny system witakc.pl obsługujący procedury otwartych konkursów ofert, w tym: ogłaszanie konkursów, nabór ofert, przeprowadzenie oceny formalnej i merytorycznej oraz składanie sprawozdania z realizacji zadania bez konieczności składania wersji papierowej oferty.

W roku sprawozdawczym realizowane były następujące zadania publiczne w obszarach:

Ad.1 Obronność państwa i działalność Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) promowanie w społeczeństwie nowych możliwości służby, wynikających z wejścia w życie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, tj. dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej oraz innych działań przyczyniających się do zwiększenia liczebności Wojska Polskiego;
- 2) nabywanie przez społeczeństwo umiejętności przydatnych w służbie wojskowej skierowanych m.in. do uczniów klas wojskowych, młodzieży zrzeszonej w organizacjach proobronnych i harcerskich, studentów realizujących program Legii Akademickiej oraz żołnierzy Wojsk Obrony Terytorialnej;
- 3) nabywanie przez społeczeństwo umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych i związanych z zagrożeniem militarnym;
- 4) tworzenie warunków umożliwiających edukację i kształtowanie postaw proobronnych społeczeństwa;
- 5) wspieranie młodzieży uczącej się w klasach wojskowych oraz organizacji działających na rzecz obronności;
- 6) wspieranie Oddziałów Przygotowania Wojskowego oraz szkół biorących udział w programach „Branżowe Oddziały Wojskowe” oraz „CYBER.MIL z klasą” w realizacji programu szkolenia z zakresu przygotowania wojskowego;
- 7) przygotowanie młodzieży do zawodowej służby wojskowej, dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej oraz służby w Wojskach Obrony Terytorialnej;
- 8) kształtowanie i umacnianie w społeczeństwie, zwłaszcza wśród młodzieży, obywatelskiej postawy wobec spraw obronności Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) rozwijanie współpracy na forum NATO z organizacjami międzynarodowymi zrzeszającymi żołnierzy rezerwy.

Tabela przedstawiająca tytuł zadania oraz kwotę przyznanej dotacji dla podmiotów w obszarze: Obronność państwa i działalność Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Kwota dotacji (w zł.)
1.	Wojskowe Stowarzyszenie "Sport-Turystyka-Obronność"	64. Zawody Strzeleckie "O Srebrne Muszkiety - 2025"	160 000,00 zł
2.	KU AZS WAT	XLVIII Zawody Sportowo-Obronne „Sprawni Jak Żołnierze - 2025”	143 816,00 zł
3.	STOWARZYSZENIE BYŁYCH ŻOŁNIERZY 62 KOMPANII SPECJALNEJ COMMANDO	IX Zawody Sportowo-Obronne Klas Wojskowych	369 110,00 zł
4.	Jednostka Strzelecka 4051 Włocławek im. generała broni Władysława Andersa	I Ty możesz zostać żołnierzem - szkolenia strzeleckie, nurkowe i ratownicze	63 000,00 zł
5.	Stowarzyszenie Rozwój Sportowy Jarosławia i Okolic	Wspieramy i rozwijamy obronność - doszkol się z nami!	10 000,00 zł
6.	Stowarzyszenie Byłych Żołnierzy 62 Kompanii Specjalnej COMMANDO	I Ty możesz zostać żołnierzem	10 000,00 zł
7.	Liga Obrony Kraju	Organizacja szkolenia o charakterze proobronnym dla członków organizacji pozarządowych działających na rzecz obronności państwa, żołnierzy rezerwy i uczniów klas wojskowych podnoszącym poziom wyszkolenia przydatnym w procesie rekrutacji do Sił Zbrojnych RP	52 000,00 zł
8.	Stowarzyszenie "Jesteśmy z Tobą - Bądź z Nami" w Zamościu	V Podróż szkoleniowo- historyczna.	12 000,00 zł
9.	Fundacja Niezapomniani	Szkolenie o charakterze proobronnym - " Wiosenna szkoła ognia 2025"	90 000,00 zł
10.	Klub Sportowy – Klub Strzelecko Kolekcjonerski „PRETOR”	I Ty możesz zostać żołnierzem	75 000,00 zł
11.	PODWODNIK Szkoła Ratownictwa, Sportów Wodnych i Obronnych	Kwalifikacje dla bezpieczeństwa	85 000,00 zł
12.	Klub Strzelectwa Sportowego i Kolekcjonerów Broni Palnej "STRZELMISTRZ"	Kurs Strzelecki: "Państwo jest silne siłą Swoich Obywateli" edycja IV	80 000,00 zł
13.	Grupa Ratownicza Nadzieja	Żołnierz-ratownik – kwalifikowana pierwsza pomoc w służbie obronności	95 200,00 zł
14.	Leszczyńskie Stowarzyszenie Spadochroniarzy FENIKS	Pierwszy skok spadochronowy drogą do zwiększenia poziomu	57 000,00 zł

		wyszkolenia proobronnego społeczeństwa	
15.	Fundacja Akademii Umiejętności AURUM	Od Marzeń do Munduru - Dołącz do Sił Zbrojnych RP	46 000,00 zł
16.	Klub Sportowo Kolekcyjny Bastion	Szkolenie Strzeleckie i Proobronne KSK Bastion	62 060,00 zł
17.	Stowarzyszenie na Rzecz Dziedzictwa TOPO	Na naszych obozach i Ty zostaniesz żołnierzem	99 000,00 zł
18.	Stowarzyszenie Strzeleckie ARIZONA	Młodzi w Mundurze – szkolenie strzeleckie i proobronne dla uczniów szkół ponadpodstawowych	50 000,00 zł
19.	Fundacja Ultra Systema	ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM 3 – szkolenie strzeleckie i proobronne dla uczniów klas mundurowych	69 600,00 zł
20.	Stowarzyszenie Jednostka Strzelecka 4008 Łódź	TAK dla Munduru	89 000,00 zł
21.	Stowarzyszenie Terytorialni	Poligon taktyki czarnej	69 943,50 zł
22.	Stowarzyszenie Pamięci Łagierników Żołnierzy Armii Krajowej	I Ty możesz zostać żołnierzem	30 000,00 zł
23.	Harcerski Klub Sportowy "AZYMUT" Mochy	Azymut na wojsko	37 700,00 zł
24.	Związek Strzelecki "Strzelec" Józefa Piłsudskiego	Dobry Instruktor to wykwalifikowany Instruktor	95 000,00 zł
25.	Uczniowski Klub Sportowy Orientpark.pl Iwiny	Dobrze zorientowani przyszli żołnierze	10 000,00 zł
26.	Uczniowski Klub Sportowy "Orientuś"	Zorientowani na pierwszą pomoc	8 960,00 zł
27.	Stowarzyszenie im. Kazimierza Jagiellończyka	Przygotowanie do służby wojskowej - Szkolenie podstawowe i zaawansowane z zakresu posługiwania się bronią dla młodzieży klas wojskowych i członków organizacji pozarządowych	60 800,00 zł
28.	Centrum Rozwoju Obronności "Zielony Talizman"	"Poprzez zainteresowania do zawodu żołnierza" - rozwój proobronnych postaw obywatelskich opartych o kompetencje.	65 000,00 zł
29.	Fundacja K2	Ratuj Życie!	99 960,00 zł

30.	Uczniowski Klub Sportowy "HONOR"	HONORowe szkolenie proobronne	97 800,00 zł
31.	Fundacja Slow Event	Szkolenie obronne z podstaw terenoznawstwa i topografii	13 000,00 zł
32.	Radomska Inicjatywa Młodzieżowa	Wzmacnianie Kompetencji Obrony i Przetrwania Społeczeństwa	12 000,00 zł
33.	Klub Strzelecki "KRUK" ŁASK	Szkolenie strzelecko-obronne dla każdego	149 590,00 zł
34.	Stowarzyszenie Centrum Szkolenia Specjalistycznego "SZAFKA"	Tarcza Wschód - Braniewo	130 000,00 zł
35.	Fundacja Niezapomniani	Szkolenie proobronne "Weekend z komandosami"	125 000,00 zł
36.	Fundacja Rozwoju Osobistego Edukacji i Turystyki "FERA VIA"	Bezpieczni i Gotowi - Tarcza 2025	50 000,00 zł
37.	Stowarzyszenie Jednostka Strzelecka 4008 Łódź	Wojsko to MY!	130 000,00 zł
38.	Liga Obrony Kraju	Organizacja szkolenia strzeleckiego w zakresie podstawowych umiejętności posługiwania się bronią, szkolenia proobronnego dla osób objętych powszechnym obowiązkiem obrony ojczyzny	149 375,00 zł
39.	Jednostka Strzelecka 1042 Opoczno im. 25 Pułku Piechoty Armii Krajowej	Nie uciekamy – szkolenie gotowości obronnej	50 000,00 zł
40.	Stowarzyszenie Strzelecko Wychowawczo Szkoleniowe CZERWENA	Obrona Granic 25	80 000,00 zł
41.	Jednostka Strzelecka 1042 Opoczno im. 25 Pułku Piechoty Armii Krajowej	„Bastion” – Obóz Proobronny	37 000,00 zł
42.	Liga Obrony Kraju	Promowanie w społeczeństwie działalności proobronnej, klas mundurowych oraz służby wojskowej w Siłach Zbrojnych RP	73 000,00 zł
43.	Liga Obrony Kraju	Wspieranie systemu szkoleń proobronnych młodzieży uczącej się w klasach mundurowych poprzez organizację obozów dla młodzieży z różnych rejonów Polski	73 000,00 zł
44.	Fundacja Ultra Systema	WATAHA - obóz o charakterze proobronnym	78 000,00 zł
45.	Klub Strzelecki "KRUK" Łask	Bądź Gotów Służyć Ojczyźnie - obóz proobronny	72 000,00 zł

46.	Stowarzyszenie Centrum Szkolenia Specjalistycznego "SZAFa"	Bądź Gotów służyć Ojczyźnie - Kształtujemy Liderów	79 997,00 zł
47.	Stowarzyszenie Centrum Szkolenia Specjalistycznego "SZAFa"	Liderzy w Akcji - Służymy Ojczyźnie	75 000,00 zł
48.	Jednostka Strzelecka 3102 GRYF	Bądź Gotów służyć Ojczyźnie – obozy o charakterze proobronnym	57 347,34 zł
49.	Fundacja Niezapomniani	Lato na poligonie 2025	80 000,00 zł
50.	Stowarzyszenie Pamięci Łągierników Żołnierzy Armii Krajowej	Obóz obronno-sportowy	50 000,00 zł
51.	Fundacja Niezapomniani	Wojskowy sierpień 2025	80 000,00 zł
52.	Bydgoski Zakład Doskonalenia Zawodowego Stowarzyszenie Oświatowo-Techniczne	BZDZ w służbie Ojczyźnie	58 455,00 zł
53.	Fundacja Pewny Strzał H&B	Obóz w Węgrzcach	31 820,00 zł
54.	Uczniowski Klub Sportowy "HONOR"	HONORowy Obóz Proobronny "Gotowi Służyć Ojczyźnie"	73 453,00 zł
RAZEM			4100986,84 zł

Ad.2 Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej:

- 1) popularyzowanie tradycji opartych na dokonaniach oręża polskiego na przestrzeni dziejów, m.in. poprzez upowszechnianie wybitnych postaci, które miały wpływ na kształtowanie polskiej państwowości oraz walkę o niepodległość i suwerenność Ojczyzny;
- 2) upowszechnianie w społeczeństwie wiedzy o bohaterach walk o odzyskanie niepodległości, żołnierzach walczących na frontach II wojny światowej, członkach Polskiego Państwa Podziemnego i powojennego podziemia niepodległościowego;
- 3) aktywizowanie środowisk lokalnych do poznawania i kultywowania tradycji orężnych w regionie, w tym o zapomnianych lokalnych bohaterach walk o niepodległość;
- 4) podkreślenie znaczenia wysiłku militarnego dawnego wojska i zaangażowania współczesnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w zapewnienie bezpieczeństwa narodowego oraz budowania relacji żołnierskich pokoleń, mających na celu kształtowanie ducha bojowego, morale żołnierzy, a także poczucia zwartości struktur wojskowych;
- 5) wspieranie edukacji historycznej i działalności kulturalnej, skierowanej na kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich;
- 6) upowszechnianie w społeczeństwie historycznego dziedzictwa Wojska Polskiego poprzez organizację uroczystości i wydarzeń edukacyjnych, odnoszących się do najważniejszych rocznic wydarzeń historycznych, w tym przede wszystkim:
 - 1000. rocznica powstania Królestwa Polskiego i koronacji Bolesława Chrobrego,
 - 615. rocznica bitwa pod Grunwaldem,
 - 500. rocznica Hołdu Pruskiego,
 - 420. rocznica bitwy pod Kircholmem,
 - 415. rocznica bitwy pod Kłuszynem,
 - 100. rocznica utworzenia Grobu Nieznanego Żołnierza,
 - 90. rocznica śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego,
 - 85. rocznica Zbrodni Katyńskiej – Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej,
 - 85. rocznica bitwy o Narvik,
 - 85. rocznica udziału polskich lotników w Bitwie o Anglię,
 - 80. rocznica zakończenia II wojny światowej,
 - 80. rocznica walk o Wał Pomorski,
 - 80. rocznica bitwy pod Wilhelmshaven,
 - 80. rocznica bitwy o Kołobrzeg,
 - 80. rocznica forsowania Odry i Nysy Łużyckiej,
 - 80. rocznica udziału Wojska Polskiego w szturmie Berlina,
 - 80. rocznica bitwy o Bolonię,
 - 15. rocznica katastrofy lotniczej samolotu TU-154M pod Smoleńskiem,

- Narodowe Święto Trzeciego Maja - 234. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Święto Wojska Polskiego i 105. rocznica Bitwy Warszawskiej,
- Narodowe Święto Niepodległości - 107. rocznica odzyskania Niepodległości przez Polskę,
- Narodowy Dzień Pamięci Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego,
- Dzień Polskiego Państwa Podziemnego;
- Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych;
- Narodowy Dzień Powstań Śląskich;
- Dzień Weterana Działań poza Granicami Państwa;
- obchody świąt rodzajów Sił Zbrojnych, wojsk, służb i jednostek wojskowych,
- inne projekty realizowane przez jednostki wojskowe w ramach własnej działalności patriotyczno-wychowawczej, skierowane do partnerów społecznych.

Tabela przedstawiająca tytuł zadania oraz kwotę przyznanej dotacji dla podmiotów w obszarze: Podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej.

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Kwota dotacji (w zł.)
1.	Fundacja Historyczna Małe Ojczyzny	10 minutowy film dokumentalny pt. "Przez Westerplatte do Zawoni - historia Józefa Nowaka - żołnierza od mjr Sucharskiego"	5 700,00 zł
2.	Fundacja Drużyna Mistrzów Sport Muzyka Pasja	Kampania patriotyczna "Historia i tradycja oręża polskiego"	54 500,00 zł
3.	Stowarzyszenie "BROWAROWA - WIĘKSZY FORMAT"	II Marsz Terenowy ku pamięci Powstańców Wielkopolskich	5 165,00 zł
4.	Fundacja GROM. Siła i Honor	"Bataliony Chłopskie: Ludzie, Historia, Dziedzictwo"	39 500,00 zł
5.	Stowarzyszenie Wspólnota Gaude Mater	Czuwamy! Pamiętamy!	21 650,00 zł
6.	Fundacja „Szarża Pod Krojantami”	Organizacja plenerowej inscenizacji szarży 18. Pułku Ułanów Pomorskich pod Krojantami z 1 września 1939 r.	64 400,00 zł
7.	Fundacja Akademii Umiejętności AURUM	1918: Nowy Początek	30 000,00 zł
8.	Stowarzyszenie Jednostka Strzelecka 2033 im. gen. bryg. Józefa Kustronia w Lubaczowie	Pamięć Bohaterom - Dziedzictwo Pokoleń	13 250,00 zł
9.	Stowarzyszenie Grupa Historyczno-Edukacyjna "Szare Szeregi"	Piknik Historyczno-Edukacyjny pt. : "Dziedzictwo Pokoleń - Wspólna Droga Przez Historię 1925-2025"	22 300,00 zł
10.	Stowarzyszenie Razem dla Miasta i Gminy Głowaczów	„Patriotyzm w sercu – Historia na wyciągnięcie ręki”	14 500,00 zł
11.	Jednostka Strzelecka 1042 Opoczno im. 25 Pułku Piechoty Armii Krajowej	Strzelec na straży historii	32 150,00 zł
12.	Stowarzyszenie Anthill	W Holdzie Nieznanym: Mapping Stulecia	82 500,00 zł
13.	Fundacja Chomik - Ku Dobremu	Historia muzyką opowiedziana.	19 500,00 zł
14.	Stowarzyszenie "Bitwa pod Komarowem"	105. Rocznica bitwy pod Komarowem - Święto Kawalerii Polskiej	80 000,00 zł
15.	Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Zamość	79. rocznica odbicia więźniów z więzienia w Zamościu przez Oddział Romana Szczura ps.	19 800,00 zł

		„Urszula” 8 maja 1946 roku – inscenizacja historyczna	
16.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju "Źródło"	Zaczęło się na Wysokiej a skończyło w Wilhelmshaven: odkryw szlak bojowy 1. Dywizji Pancерnej	46 000,00 zł
17.	Okręg Pomorski Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej	Wyprawa wędrowników i instruktorów Okręgu Pomorskiego ZHR w 85 rocznicę bitwy o Narwik	34 000,00 zł
18.	Stowarzyszenie Pasjonat	"Śladem kompanii kórnickich - historia na kółkach". Spotkania historyczne w miejscowościach związanych ze szlakiem bojowym kompanii kórnickich w okresie Powstania Wielkopolskiego	19 643,25 zł
19.	Fundacja Wspierania Nauki i Rozwoju	Płk Aleksander Nowaczyński - z urzędowskiej chałupy do Wilhelmshaven	15 000,00 zł
20.	Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Wsi Moszczanka i Skrzebowa	Poznajemy historię i tradycje oręża polskiego	37 300,00 zł
21.	Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej	Historia i tradycje oręża polskiego	20 000,00 zł
22.	Towarzystwo Historyczno-Bibliologiczne w Krasnymstawie	Chłopska Armia na Lubelszczyźnie. 85. rocznica powołania Batalionów Chłopskich	27 850,00 zł
23.	Towarzystwo Przyjaciół Woli Gułowskiej	Oni walczyli za nas, my pamiętamy o nich: obchody 86. rocznicy ostatniej bitwy kampanii jesiennej 1939 r.	74 030,00 zł
24.	Stowarzyszenie Historia Kuluszek	Obwód Armii Krajowej Brzeziny-Koluszki - ku pamięci walczących na granicy Rzeszy i GG	12 000,00 zł
25.	Stowarzyszenie Przyjaciół Załęża	PODKARPACCY ŻOŁNIERZE NA FRONTACH DRUGIEJ WOJNY ŚWIATOWEJ	36 000,00 zł
26.	Stowarzyszenie Pogranicze	Przełamanie Wału Pomorskiego 1945-2025 – historia, która ożywa na Twoich oczach!	69 000,00 zł
27.	Stowarzyszenie Arte Musica	Polskie orężę zawsze niezłomne	35 100,00 zł
28.	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej	"Włoskim szlakiem II Korpusu Armii Polskiej i gen. Andersa" - Cykl wypraw w 80-tą rocznicę Bitwy o Bolonię	52 000,00 zł
29.	Towarzystwo Przyjaciół Dąbrowy Górniczej	Polskie skrzydła nad Anglią. 85 rocznica udziału Polaków w Bitwie o Anglię	26 000,00 zł

30.	Stowarzyszenie Semper Fidelis Res Publicae	Korona i miecz - tysiąclecie koronacji Bolesława Chrobrego	25 000,00 zł
31.	Nowotomyskie Towarzystwo Kulturalne	Przeгляд Piosenki Żołnierskiej i Niepodległościowej „Idzie żołnierz borem, lasem...”	10 000,00 zł
32.	Towarzystwo Miłośników Polskiej Tradycji i Kultury	Powstanie Warszawskie na Pradze przywracamy pamięć	15 600,00 zł
33.	Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu	80. rocznica bitwy o Kołobrzeg: Pamięć, Historia, Tożsamość	48 000,00 zł
34.	Impuls dla Kultury	Festiwal "Chrobry Fest 1025 – Koronacja Królewska w Opolu"	76 000,00 zł
35.	Stowarzyszenie Chociszewo - Wspólna Przyszłość w Chociszewie	Stąd nasz Ród	59 998,80 zł
36.	Towarzystwo Miłośników Miasta Strzelna	"Pamięć bohaterów – pielęgnowanie dziedzictwa walk o wolność i niepodległość Ojczyzny - Strzelno 2025"	25 560,00 zł
37.	Stowarzyszenie Drużyna Najemna Rujewit	"Jadowity wąż" czy "dumny zwycięzca" – Bolesław Chrobry w milenium swojej koronacji	16 250,00 zł
38.	Fundacja Społeczny Wymiar Dialogu	Szlakiem chwały oręża polskiego	30 000,00 zł
39.	Stowarzyszenie Nasz Czas	"Silni od zarania dziejów"	45 550,00 zł
40.	Stowarzyszenie PLUS	Legenda Skrzydlatej Jazdy - Bitwa pod Kircholmem	18 060,00 zł
41.	Stowarzyszenie Pamięci Łagierników Żołnierzy Armii Krajowej	Kresowy Dzień Pamięci	17 000,00 zł
42.	Fundacja Ferajna Jastrzębskiego	Dźwięki Wolności koncert Ferajny Jastrzębskiego	9 600,00 zł
43.	Stowarzyszenie im. Kazimierza Jagiellończyka	Tradycje oręża polskiego w regionie radomskim	41 000,00 zł
44.	Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej GRYF	Rok ważnych rocznic - cykl 10 programów edukacyjnych "CO ZA HISTORIA" - wspierających edukację i pamięć historyczną o zwycięstwach Wojska Polskiego	50 400,00 zł
45.	Fundacja Im. Marszałka Marka Nawary	Pokolenie Przemiany w Polsce na podstawie losów legionisty, uczestnika 3 wojen, kawalera orderu Virtuti Militari - chorążego Stanisława Mąki i (1890-1939)	24 300,00 zł

46.	Związek Harcerstwa Polskiego	Sztafeta Pamięci – Harcerze w Hołdzie Bohaterom	52 000,00 zł
47.	Szwadron Honorowy 3 Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. J. Kozietulskiego	XII Warszawskie Dni Kawaleryjskie	25 000,00 zł
48.	Bractwo Rycerskie Ziemi Sieradzkiej	500 lat hołdu pruskiego - lokalni bohaterowie wojen krzyżackich	25 000,00 zł
49.	Instytut Historii Głuchych "SURDUS HISTORICUS"	Głusi patrioci w historii wojskowości Polski – zapomniani bohaterowie walk o niepodległość	17 500,00 zł
50.	Stowarzyszenie "Inicjatywa Ziemi Bolimowskiej"	Nie rzucim ziemi skąd nasz ród	33 000,00 zł
51.	Radio Warszawa	Spacerem przez historię	43 000,00 zł
52.	Stowarzyszenie im. Gen. Bryg. Bolesława Nieczuja-Ostrowskiego	Bataliony Chłopskie - "Przez walkę do zwycięstwa". W 85. rocznicę powstania największej włościańskiej armii świata	52 140,75 zł
53.	Stowarzyszenie Bramy Pamięci Włodawa - Sobibór	2 Warszawska Brygada Saperów	39 970,00 zł
54.	Stowarzyszenie Na Rzecz Szkoły w Lubiewie "Szkoła z Pomysłem"	Wykonanie muralu w hołdzie żołnierzom służącym w Wojsku Polskim pn.: "Wojsko nasze nam pokaże, jak Ojczyzna kochać Cię!" na budynku Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Lubiewie	42 700,00 zł
55.	Fundacja Open Hearts	Orlęta Lwowskie – Młodzi Bohaterowie Niepodległości	40 000,00 zł
56.	Stowarzyszenie Pamięć Kapelanów Katyńskich	Mural ks. mjr. Mieczysława Janasa w Świerzowej Polskiej	18 000,00 zł
57.	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Rawickiej "Rawa"	„W drodze do Wolności” - upamiętnienie udziału Wielkopolan i mieszkańców Ziemi Rawickiej w powstaniach niepodległościowych XVIII, XIX i XX wieku	50 000,00 zł
58.	Lokalna Organizacja Turystyczna "Centralny Łuk Turystyczny"	1 Dywizjon Lotniczy bohaterem Ziemi Łęczyckiej	48 200,00 zł
59.	Mks Handball Czersk	"Generał Stanisław Maczek – Strażnik Pamięci, Strażnik Oręża" - upamiętnienie generała w postaci muralu	36 000,00 zł
60.	Fundacja Współpracy Międzynarodowej im. Michała Boyma	MURAL DLA LOTNIKÓW WOJSKA POLSKIEGO	28 000,00 zł

61.	Fundacja "Tradycyjna Zagroda"	Mural, historyczna gra terenowa i rywalizacja drużynowa upamiętniająca oficera z Dębowa zamordowanego w Katyniu	10 000,00 zł
62.	Fundacja GROM. Siła i Honor	Pamięć Cichociemnym Bohaterom Armii Krajowej	25 000,00 zł
63.	Stowarzyszenie WEST	Mural poświęcony Karolowi Płoszko żołnierzowi Boju pod Ossowem w 125 rocznicę zwycięstwa Wojska Polskiego nad bolszewikami.	22 000,00 zł
64.	Fundacja Niezapomniani	"Wykonanie muralu z okazji 35-lecia Jednostki Wojskowej GROM – upamiętnienie historii i promocja służby wojskowej"	40 500,00 zł
65.	Towarzystwo Przyjaciół Dąbrowy Górniczej	Polskie skrzydła nad Anglią. 85 rocznica udziału Polaków w Bitwie o Anglię	49 980,00 zł
66.	Nowodworskie Centrum Inicjatyw Społecznych	Na straży Ojczyzny – mural pamięci obrony Modlina	45 000,00 zł
67.	Fundacja Polskie Niebo	Mural: 100-lecie polskiego lotnictwa - Mural Jana Zumbacha	32 000,00 zł
68.	Fundacja Anielskie Serce	Emilii Plater Historia Murałem Pisana - jako podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej	38 000,00 zł
69.	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Łódzki	Szare Szeregi. Pamiętamy	47 000,00 zł
70.	Stowarzyszenie Edukacji i Rozwoju "Razem"	"Mały Powstaniec" dla Szkoły podstawowej imieniem Żołnierzy Armii Krajowej w Wyszowie	11 230,00 zł
71.	Stowarzyszenie Inicjatyw Edukacyjnych „DELTA”	Organizacja i przeprowadzenie finału XXX Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego im. Majora Marka Gajewskiego "Losy żołnierza i dzieje oręza polskiego"	180 000,00 zł
72.	Fundacja GROM. Siła i Honor	Zapomniana kompania. Historia Samodzielnej Kompani Grenadierów (1943-1945)	24 000,00 zł
73.	Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły "Hubala" w Radomiu	XIX Ogólnopolska Hubalowa Wigilia	13 745,00 zł
74.	Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznych „Avito Vivit Honore” w Staszowie	Historia Oręza Polskiego - na 1000 lecie Królestwa Polskiego	15 500,00 zł

75.	Fundacja Ku Mądrości Im. Dr Anny Dux Oddział W Suwałkach	Mieszkańcy Suwałk na nowo odkrywają historię i tradycje oręża polskiego	22 000,00 zł
76.	Stowarzyszenie Lotników Polskich	Rajd Lotniczy Śladami Dywizjonów Polskich W Wielkiej Brytanii W Czasie II Wojny Światowej	90 000,00 zł
77.	Stowarzyszenie Miłośników Czynu Zbrojnego Wielkopolan „Trefl”	Harcerskie Spotkania z Historią „Narwik 1940-2025” 85 rocznica bitwy pod Narwikiem	48 000,00 zł
78.	Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej "73 Pułk Piechoty"	Bojszowy 1939 - zapomniane starcie	85 000,00 zł
79.	Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Gibach	Uroczystości upamiętniające 80. rocznicę Ofiar Obławy Augustowskiej	52 500,00 zł
80.	Stowarzyszenie Bramy Pamięci Włodawa - Sobibór	W 80. rocznicę upamiętnienia II wojny światowej	27 000,00 zł
81.	Fundacja Fort III Pomiechówek	Fort III Pomiechówek - historia i tradycja	27 500,00 zł
82.	Fundacja Aktywizacja	Twierdza Osowiec	7 070,00 zł
83.	Fundacja na rzecz dzieci i młodzieży „Na krańcu tęczy”	Polski żołnierz - to brzmi dumnie!	22 760,00 zł
84.	Warszawska Fundacja na rzecz Dorosłych Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną BĄDŹMY RAZEM	BOLESŁAW CHROBRY – pierwszy król Polski i wielki władca	40 025,00 zł
85.	Opolskie Bractwo Rycerskie	Bitwa Pod Byczyną 24.01.1528 - chwalebne karty naszej historii	40 000,00 zł
86.	Fundacja Art	"Żołnierz NIEZNANY" - questing patriotyczny	17 060,00 zł
87.	Związek Polskich Spadochroniarzy - Zarząd Główny	Dumni z dorobku formacji spadochronowych i specjalnych Wojska Polskiego	19 380,00 zł
88.	Stowarzyszenie "Vida Artis Rychwał"	BOHATEROM WARSZAWY	17 500,00 zł
89.	Stowarzyszenie "Pancerny Skorpion" w Opolu	Rajd Pamięci Żołnierzy Wojska Polskiego w 80 rocznicę zakończenia II wojny światowej - 1945-2025r.	29 100,00 zł
90.	Beskidzkie Stowarzyszenie Maczkowców	Historie frontowe 2025r. Nowe rozdanie	80 000,00 zł
91.	Stowarzyszenie Historia Koluszek	W konspiracji, lesie, wsi i mieście - działalność Armii Krajowej w Koluszkach i okolicy.	7 670,00 zł

92.	Stowarzyszenie Pamięci Łagierników Żołnierzy Armii Krajowej	Pamięć i Nadzieja 80. rocznica Obławy Augustowskiej	19 282,00 zł
93.	Fundacja Surge Polonia	Husaria w akcji - lekcje historii.	31 890,00 zł
94.	Stowarzyszenie Chociszewo - Wspólna Przyszłość w Chociszewie	Aby nie targał nami wiatr...	11 590,00 zł
95.	Stowarzyszenie "Wspólnota Polska"	II Światowy Zlot Młodzieży na Monte Cassino	70 000,00 zł
96.	Stowarzyszenie im. Gen. Bryg. Bolesława Nieczuja-Ostrowskiego	Bitwa pod Kircholmem - symbol chwały polskiej husarii.	90 000,00 zł
97.	Stowarzyszenie Przyjaciół Pogórza	Pogórze - Odkrywanie Śladów Przeszłości Święto Wojska Polskiego X Piknik Historyczny	28 000,00 zł
98.	Fundacja Pewny Strzał H&B	Cichociemni - niezapomniani	9 755,00 zł
99.	Stowarzyszenie Sportowo-Historyczne	Piknik Historyczno-Edukacyjny pt. „Przez Walkę do Zwycięstwa„ - 85.Rocznica Powołania Batalionów Chłopskich	28 000,00 zł
100.	Fundacja Inspiri	"Grom i Błyskawica: Sonosfera Morza" - reportaż słuchowiskowy	40 000,00 zł
101.	Fundacja Warszawska Orkiestra Symfoniczna SONATA im. Bogumiła Łepeckiego	W hołdzie Majorowi Wojska Polskiego -Ks. Ignacemu Skorupce-Polacy-Uroczysty koncert Symfoniczny	50 000,00 zł
102.	Lubuskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole	I Ogólnopolski Młodzieżowy Festiwal Piosenki Żołnierskiej pt.: "Bacność! Piosenka "	34 750,00 zł
103.	Fundacja Aktywne Społeczeństwo	Utrwalenie wizerunku Franciszka Kamińskiego twórcy i komendanta głównego Batalionów Chłopskich - popularyzacja historii, wzmacniania świadomości narodowej oraz promocja wartości patriotycznych wśród mieszkańców woj. Lubelskiego	43 500,00 zł
104.	Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej	Historia i tradycje oręza polskiego – edycja II	20 000,00 zł
105.	Chorągiew Mazowiecka Związku Harcerstwa Polskiego – Hufiec Związku Harcerstwa Polskiego Jaktorów	XXVIII RAJD SZLAKAMI WALK GRUPY "KAMPINOS" ARMII KRAJOWEJ	45 513,00 zł
106.	Stowarzyszenie "Inicjatywa Ziemi Bolimowskiej"	"Z krzyżykiem na piersi i orzełkiem na czapce w walce o niepodległość Polski"	20 000,00 zł

107.	Stowarzyszenie Grupa Historyczno-Edukacyjna "Szare Szeregi"	Nasi Bohaterowie 1939-1945 - 80. Rocznica zakończenia II Wojny Światowej	40 000,00 zł
108.	Fundacja Balonowa Strona Nieba	Konferencja "Aerostaty w Polsce. Sport i wojsko, historia i współczesność"	18 200,00 zł
109.	Fundacja GROM. Siła i Honor	Ossów. Duma Oręża Polskiego	300 000,00 zł
110.	Fundacja Obowiązek Polski	420 rocznica bitwy pod Kircholmem	170 500,00 zł
111.	Stowarzyszenie Bezpieczny Powiat Hrubieszowski	XXIX Ogólnopolski Festiwal Pieśni Patriotycznej i Religijnej Wojska Polskiego-Hrubieszów 2025	100 000,00 zł
112.	Fundacja Drużyna Mistrzów Sport Muzyka Pasja	Kampania Patriotyczna POLSKIE OREŻE	38 000,00 zł
113.	Fundacja GROM. Siła i Honor	„Tobie Ojczyzno – 35 lat wiernej służby Jednostki Wojskowej GROM dla Niepodległej”	30 000,00 zł
114.	Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej	Historia i tradycje oręża polskiego - edycja III	47 000,00 zł
115.	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Pniewy Local Band	VI Bieg Niepodległości – w rytmie pieśni patriotycznej	14 800,00 zł
116.	Kółko Rolnicze w Czekarzewicach Drugich	Historia oręża polskiego – od XVII wieku po współczesność	34 900,00 zł
117.	Fundacja poMOC	Ocalić od zapomnienia – pamięć, tradycja, historia	30 000,00 zł
118.	Fundacja Gaudium et Spes	Popularyzowanie w lokalnym społeczeństwie historycznego dziedzictwa Wojska Polskiego!	35 000,00 zł
119.	Stowarzyszenie Chociszewo - Wspólna Przyszłość w Chociszewie	Oni wywalczyli nam wolność	43 000,00 zł
120.	Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Wsi Moszczanka i Skrzebowa	Powstanie Wielkopolskie – w tradycji oręża i pamięci narodowej	29 000,00 zł
121.	Fundacja Polska galopem!	"Kto Ty jesteś?" - żywe lekcje historii i tradycji oręża polskiego - 2 wydarzenia edukacyjno-pokazowe dla młodzieży szkolnej z okazji 107. rocznicy odzyskania Niepodległości	32 700,00 zł
122.	Stowarzyszenie Pamięć Kapelanów Katyńskich	Utworzenie portalu edukacyjnego o Kapelanach Katyńskich	12 000,00 zł
123.	Fundacja Muzyki Sakralnej "CAECILIANUM"	Dwanaście chwalebnych bitew Chrobrego	46 000,00 zł

124.	Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej - Okręg Zamość	Zywe lekcje patriotyzmu - Powstanie Zamojskie	40 000,00 zł
125.	Lubelskie Stowarzyszenie Pamięci Zesłańców Sybiru	„Oręż i pamięć – wędrówka przez dzieje walk o wolność”	7 690,00 zł
126.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kurowie	Marsz śladami Bohaterów walk o wolność w 107. rocznicę odzyskania przez Naród Polski Niepodległości	4 541,00 zł
127.	Fundacja "EUROPA HOUSE"	ja.Patriota	37 000,00 zł
128.	Stowarzyszenie Semper Fidelis Res Publicae	Od Kircholmu do Podhajec, bitwy i wojskość RON w XVII wieku	17 200,00 zł
129.	Jednostka Strzelecka 1031 imienia obrońców Lwowa	Strażnicy Ojczyzny	4 920,00 zł
130.	Grójeckie Stowarzyszenie Gier Planszowych i Fantastyki GROFAN	Bitwy pancerne polskiego żołnierza - warsztaty malarskie oraz rekonstrukcje starć czołgowych z udziałem wojsk polskich w II wojnie światowej	4 980,00 zł
131.	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Łódzki	Tydzień Patriotyczny 2025	19 420,00 zł
132.	Towarzystwo 8 Pułku Ułanów Księcia Józefa Poniatowskiego	Wystawa oraz rekonstrukcja wyjazdu II Dywizjonu 8 Pułku Ułanów rtm. Dembińskiego do walki o granice Rzeczypospolitej Polskiej	21 800,00 zł
133.	Związek Strzelecki "Strzelec" Józefa Piłsudskiego	Korzenie Niepodległości	24 200,00 zł
134.	Stowarzyszenie Grupa Historyczno-Edukacyjna "Szare Szeregi"	Defilada oraz Piknik Historyczno-Edukacyjny „Z Buławą Ku Wolności” - 105. Rocznica wręczenia buławy Marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu	31 250,00 zł
135.	Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej GRYF	W walce o niepodległą - partyzanci Kresów Wschodnich RP	20 700,00 zł
136.	Stowarzyszenie Rodzin Poległych Żołnierzy " Pamięć i Przyszłość"	Śladami II Wojny Światowej - podróż historyczna dla rodzin poległych żołnierzy	31 000,00 zł
137.	Stowarzyszenie "Inicjatywa Ziemi Bolimowskiej"	W Hołdzie Bohaterom Powstania Wielkopolskiego	19 575,00 zł
138.	Fundacja Arsenał Pamięci	Orlęta Lwowskie. Przyśniła się dzieciom Polska	22 600,00 zł
RAZEM			4128443,80 zł

Ad.3 Działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych:

- 1) wspieranie kombatantów i osób represjonowanych, żyjących w skromnych warunkach socjalnych w ich codziennym życiu m.in. poprzez sprawowanie opieki nad kombatantami;
- 2) prowadzenie działań zmierzających do integracji środowisk kombatanckich, funkcjonujących na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza granicami kraju;
- 3) stworzenie warunków do nawiązywania i utrwalania więzi międzypokoleniowych;
- 4) pielęgnowanie pamięci o uczestnikach walk o wolność i niepodległość Ojczyzny.

Tabela przedstawiająca tytuł zadania oraz kwotę przyznanej dotacji dla podmiotów w obszarze: Działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych:

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Kwota dotacji (w zł.)
1.	Fundacja PROJEKT 22	NASI BOHATEROWIE – PAMIĘTAMY ! POMORSKIE 2025	84 559,00 zł
2.	Fundacja PROJEKT 22	NASI BOHATEROWIE - PAMIĘTAMY! KUJAWSKO-POMORSKIE 2025	81 600,00 zł
3.	Fundacja PROJEKT 22	NASI BOHATEROWIE - PAMIĘTAMY! WARMIŃSKO-MAZURSKIE 2025	56 844,00 zł
4.	Fundacja PROJEKT 22	NASI BOHATEROWIE - PAMIĘTAMY! LUBELSKIE 2025	81 300,00 zł
5.	Fundacja GROM. Siła i Honor	Pokolenia w służbie pamięci – Mazowsze Bohaterom	150 000,00 zł
6.	Fundacja PROJEKT 22	NASI BOHATEROWIE - PAMIĘTAMY! ŚWIĘTOKRZYSKIE 2025	40 542,00 zł
7.	Fundacja PROJEKT 22	NASI BOHATEROWIE - PAMIĘTAMY! OPOLSKIE 2025	46 008,00 zł
8.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska	Znaki braterstwa– świąteczne wsparcie dla kombatantów 2025	77 460,00 zł
9.	Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Zarząd Główny	Wdzięczni Bohaterom - Świąteczne wsparcie dla kombatantów i osób represjonowanych z województwa śląskiego zrzeszonych w ZKRP i BWP	78 520,00 zł
10.	Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych Zarząd Główny	Świąteczne wsparcie dla kombatantów i osób represjonowanych z województwie łódzkim zrzeszonych w ZKRP i BWP	50 200,00 zł
11.	Stowarzyszenie Pamięci Łagierników Żołnierzy Armii Krajowej	Świąteczne wsparcie dla Bohaterów	75 000,00 zł
12.	Fundacja Promocji Zdrowia Psychicznego Feniks Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych	Święta z Bohaterami 2025 - Zachodniopomorskie	48 440,00 zł
13.	Stowarzyszenie Odra-Niemen Oddział Podkarpacki w organizacji	Rodacy – Bohaterom. Podkarpacka paczka dla Kombatanta. Boże Narodzenie 2025	69 819,44 zł
14.	Fundacja Promocji Zdrowia Psychicznego Feniks Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych	Święta z Bohaterami 2025 - Lubuskie	44 400,00 zł

15.	Fundacja Promocji Zdrowia Psychicznego Feniks Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych	Święta z Bohaterami 2025 - Wielkopolskie	150 000,00 zł
16.	Stowarzyszenie Odra-Niemen Oddział Małopolski	"Rodacy – Bohaterom. Pamiętamy o małopolskich Kombatantach. Boże Narodzenie 2025"	32 440,00 zł
RAZEM			1167132,44 zł

Ad.4 Działalność na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych:

- 1) udzielanie wsparcia i pomocy weteranom działań poza granicami państwa i weteranom poszkodowanym w działaniach poza granicami państwa;
- 2) oddanie hołdu poległym i zmarłym żołnierzom oraz pracownikom wojska – uczestnikom działań poza granicami państwa poprzez organizację okolicznościowych uroczystości;
- 3) organizacja opieki i pomoc najbliższym członkom rodzin poległych lub zmarłych żołnierzy i pracowników wojska – uczestników działań poza granicami państwa,
- 4) realizacja działań, skierowanych na budowanie szacunku dla weteranów w społeczeństwie.

Tabela przedstawiająca tytuł zadania oraz kwotę przyznanej dotacji dla podmiotów w obszarze: Działalność na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych.

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Kwota dotacji (w zł.)
1.	Fundacja "Nikt Nie Zostaje"	Warsztaty terapeutyczne malarsko - fotograficzne dla weteranów misji zagranicznych ich współmałżonków i dzieci	96 200,00 zł
2.	Fundacja Polska Górom	Marsz z Weteranem	41 200,00 zł
3.	Stowarzyszenie Rannych i Poszkodowanych w Misjach Poza Granicami Kraju	Warsztaty psychologiczno-terapeutyczne Razem Łatwiej 2025	158 769,00 zł
4.	Stowarzyszenie Rannych i Poszkodowanych w Misjach Poza Granicami Kraju	Turnus Rehabilitacyjno-integracyjny dla weteranów poszkodowanych i ich rodzin oraz rodzin poległych żołnierzy	287 444,00 zł
5.	Stowarzyszenie Arte Musica	Pamiętając o Weteranach	25 650,00 zł
6.	PODWODNIK Szkoła Ratownictwa, Sportów Wodnych i Obronnych	Podwodna Misja 2025	68 000,00 zł
7.	Stowarzyszenie Kombatantów Misji Pokojowych Organizacji Narodów Zjednoczonych	Pamiętamy o weteranach działań poza granicami państwa.	24 700,00 zł
8.	Stowarzyszenie Rodzin Poległych Żołnierzy "Pamięć i Przyszłość"	Letnie Warsztaty Terapeutyczno-Rehabilitacyjne edycja 2	103 620,00 zł
RAZEM			805583,00 zł

Ad.5 Działalność na rzecz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu w zakresie przydatnym w wojsku:

- 1) podniesienie sprawności fizycznej żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, żołnierzy rezerwy oraz pracowników wojska;
- 2) poprawa sprawności fizycznej i umiejętności sportowo-obronnych wśród młodzieży klas wojskowych oraz zrzeszonej w proobronnych organizacjach pozarządowych,
- 3) popularyzowanie sportu i rekreacji ruchowej w środowisku wojskowym,
- 4) popularyzowanie wśród społeczeństwa sportów obronnych.

Tabela przedstawiająca tytuł zadania oraz kwotę przyznanej dotacji dla podmiotów w obszarze: Działalność na rzecz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu w zakresie przydatnym w wojsku

Lp.	Nazwa podmiotu	Tytuł zadania	Kwota dotacji (w zł.)
1.	Stowarzyszenie Byłych Żołnierzy 62 Kompanii Specjalnej Commando	Commando Challenge – Wyzwanie Sprawności i Obrony w ramach 58. Rocznicy Powstania 62 Kompanii Specjalnej Commando, oraz 18. Rocznicy powołania Komponentu Wojsk Specjalnych	81 210,00 zł
2.	Stowarzyszenie Bieg Opolski	Wzgórzowa Trzynastka	19 500,00 zł
3.	Stowarzyszenie POLSKA-ŚWIAT	Taktyczno-Biegowa Pętla Kadetów	27 000,00 zł
4.	Stowarzyszenie POLSKA-ŚWIAT	Taktycznie I Sportowo W Drodze Do Służby Wojskowej	81 300,00 zł
5.	Fundacja Niezapomniani	IX Pętla taktyczna GROM	73 000,00 zł
6.	Wielosekcyjny Klub Sportowy Młodzieżowego Ośrodka Szkolenia I Rozwoju Sochaczew	WYCELUJ DOBRZE - Sport - Wojsko – Bezpieczeństwo !!!	39 000,00 zł
7.	Klub Szermierzy Warszawianka	"Ze szpadą do Wojska"	23 000,00 zł
8.	Gminny Ludowy Klub Sportowy Inter Sławno	Gotowi do Gry – Gotowi do Służby! Sport - Wojsko - Bezpieczeństwo w Gminie Sławno z Interem.	15 000,00 zł
9.	Jednostka Strzelecka 1042 Opoczno im. 25 Pułku Piechoty Armii Krajowej	Twoja droga wojskowa zaczyna się z nami	38 000,00 zł
10.	Uczniowski Klub Sportowy Fun and Football	„Akademia Krav Maga – sportowe wychowanie obronne dzieci i młodzieży w Radzionkowie”	14 000,00 zł
11.	Stowarzyszenie Bez Pardonu	Silni, sprawni, gotowi 2025	10 100,00 zł
12.	Fundacja na rzecz samoobrony "Self-Defence"	Samoobrona	10 000,00 zł
13.	Fundacja Pewny Strzał H&B	Mieszane sztuki walki - zwiększamy umiejętności	29 993,00 zł
14.	Harcerski Klub Sportowy "AZYMUT" Mochy	Leśna misja	33 810,00 zł
15.	Karate Klub Warszawa	Patriotyzm przez sport jako moralny obowiązek bycia sprawnym dla Ojczyzny	10 000,00 zł

16.	Fundacja Inkubator Inicjatyw Lokalnych	Lokalna Liga Lekkoatletyczna – Miting Perły Mazowsza – memoriał Pamięci Powstania Warszawskiego	21 000,00 zł
17.	Jednostka Strzelecka 3102 GRYF	"Sport - Wojsko - Bezpieczeństwo szkolenia poligonowe Jednostka Strzelecka 3102 GRYF	24 000,00 zł
18.	Młodzieżowy Klub Lekkoatletyczny "Warszawianka" Warszawa	Przez sport do wojska	11 800,00 zł
19.	Liga Obrony Kraju	Centralne Zawody Strzeleckie Klubów Żołnierzy Rezerwy - 2025	42 990,00 zł
20.	Stowarzyszenie Rajsport Active	Strzel i biegnij – Aktywne szkoły z MON	12 500,00 zł
21.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska	Manewry Taktyczno-Obronne	41 725,00 zł
22.	Wojskowy Klub Sportowy Kawaleria Tomaszów Mazowiecki	Młodzi w gotowości – sport, przetrwanie i wojskowy charakter	26 620,00 zł
23.	KLUB STRZELECKI "KRUK" ŁASK	Sport strzelecki kluczem do bezpieczeństwa	99 978,00 zł
24.	AKTYWNY LUBARTÓW Stowarzyszenie Wspierające Sport i Rekreację	„Przekraczaj Granice” II TRIATHLON JESIENNY 1/8 IRONMAN	16 000,00 zł
25.	Nadwiślańskie Towarzystwo Strzeleckie	Podnoszenie wyszkolenia strzeleckiego potrzebnego w procesie rekrutacji do służby wojskowej	73 105,00 zł
26.	Harcerski Klub Sportowy "AZYMUT" Mochy	Las - przygoda - mapa	33 060,00 zł
27.	Active Run w Sieradzu	Celni i Sprawni – Szkolna Rywalizacja Sprawnościowa	12 500,00 zł
28.	Stowarzyszenie Klub Sportowy Ex Team	Extreme Laser Run Opolskie - przez sport do wojska	9 990,00 zł
29.	Fundacja BURSZTYNOWYM SZLAKIEM	SPRAWNI I GOTOWI – Szkolenie sportowo-obronne dla młodzieży klas mundurowych.	42 330,00 zł
30.	OCR Events	MORE - Military Obstacle Race Events – program przygotowania dzieci i młodzieży szkół ponadpodstawowych do biegów przeszkodowych typu wojskowego	24 000,00 zł
31.	OCR Events	MORE-Military Obstacle Race Events– dla dorosłych przygotuj się do Służby w Siłach Zbrojnych RP	24 000,00 zł
32.	Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej	Turniej Drużyn Puszczańskich ZHR	42 500,00 zł

33.	Polski Związek Orientacji Sportowej	Przez bieg na orientację do wojska	16 500,00 zł
34.	Uczniowski Klub Sportowy "Orientuś"	Mistrzostwa Łodzi Klas Mundurowych w Biegu na Orientację	12 000,00 zł
35.	Ludowy Zapaśniczy Klub Sportowy HEROS	Przez zapasy do wojska	76 482,00 zł
36.	Związek Strzelecki "Strzelec" Józefa Piłsudskiego Jednostka Strzelecka 1001 im. gen. dyw. Janusza Głuchowskiego	Warsztaty strzeleckie w zakresie bezpiecznego posługiwania się bronią	15 000,00 zł
37.	UKS Biathlon Chorzów	Biathlon dyscypliną obronną – strzelectwo i wytrzymałość na długich dystansach	38 400,00 zł
38.	UKS Judo Kraków	„Judo – droga do służby, droga do siły”	26 800,00 zł
39.	Wojskowy Klub Sportowy Wawel	Biegi Górskie dla Mundurowych - Startuj w Grand Prix Krakowa - edycja II	39 460,00 zł
40.	Dolnośląski Związek Orientacji Sportowej	Dolnośląski Bieg na Orientację	13 000,00 zł
RAZEM			1300653,00 zł

W ramach wyżej wymienionych obszarów zadaniowych, w 2025 r. organizacjom pozarządowym i innym podmiotom powierzono do realizacji w zakresie:

1. Obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej – **54** zadania;
2. Podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej – **138** zadań;
3. Działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych – **16** zadań;
4. Działalności na rzecz weteranów i weteranów poszkodowanych – **8** zadań;
5. Działalności na rzecz wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu w zakresie przydatnym w wojsku – **40** zadań.

Łącznie - 256 zadań.

Na podstawie § 2. rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej, z dnia 11 czerwca 2025 r. w sprawie dofinansowania z budżetu państwa zadań związanych z budową, remontami i utrzymaniem strzelnic oraz rozwijaniem sportu strzeleckiego (Dz. U. z 2025 r., poz. 795) oraz na podstawie art. 45 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 1572) Minister Obrony Narodowej w 2025 roku ogłosił Konkurs Ofert „Strzelnica w powiecie” na dofinansowanie zadań związanych z utworzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego strzelnic wirtualnych, pneumatycznych i klasycznych.

W Biuletynie Informacji Publicznej (na stronie www.mon.gov.pl) ogłoszono i rozstrzygnięto **5** Konkursów Ofert „Strzelnica w powiecie”, w wyniku których powstało **113** strzelnic (wzrost o 25 %), w tym **111** strzelnic wirtualnych (wzrost o 35,3 %), **2** strzelnice pneumatyczne (spadek o 33,3 %).

Szef CWCR działając z upoważnienia nr 30/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 lutego 2024r. podpisał umowy dotacyjne w ramach poniższego programu:

Konkursy Ofert ”Strzelnica w powiecie” w 2025 r.:

- a. na Konkurs Ofert „Strzelnica w powiecie 2025” nr 1/2025/CWCR wpłynęły **84** oferty z czego **72** zostały zweryfikowane pozytywnie, czyli spełniły wszystkie wymagania, natomiast **12** nie spełniło wymogów formalnych;
 - b. spełniających wymagania formalne. Łączna kwota przyznanych dotacji wyniosła – **9 663 534,39 zł**;
-
- a. na Konkurs Ofert „Strzelnica w powiecie 2025” nr 2/2025/CWCR wpłynęło **5** ofert z czego **2** zostały zweryfikowane pozytywnie, czyli spełniło wszystkie wymagania, natomiast **3** nie spełniły wymogów formalnych;
 - b. spełniających wymagania formalne. Łączna kwota przyznanych dotacji w Konkursie Ofert „Strzelnica w powiecie 2025” nr 2/2025/CWCR wyniosła – **411 147,00 zł**;

- a. na Konkurs Ofert „Strzelnica w powiecie 2025” nr 3/2025/CWCR wpłynęło **45** ofert z czego **41** zostało zweryfikowanych pozytywnie, czyli spełniło wszystkie wymagania, natomiast **4** nie spełniły wymogów formalnych;
- b. spełniających wymagania formalne. Łączna kwota przyznanych dotacji w Konkursie Ofert „Strzelnica w powiecie 2025” nr 3/2025/CWCR wyniosła – **5 346 859,25 zł**;

- a. na Konkurs Ofert „Strzelnica w powiecie 2025” nr 4/2025/CWCR wpłynęły **2** oferty z czego żadna nie została zweryfikowana pozytywnie, czyli nie spełniła wszystkich wymagań formalnych;
- b. Łączna kwota przyznanych dotacji w Konkursie Ofert „Strzelnica w powiecie 2025” nr 4/2025/CWCR wyniosła – **brak dofinansowania**;

- a. na Konkurs Ofert „Strzelnica w powiecie 2025” nr 5/2025/CWCR wpłynęły **3** oferty z czego **1** została zweryfikowana pozytywnie, czyli spełniła wszystkie wymagania, natomiast **2** nie spełniły wymogów formalnych;
- b. Łączna kwota przyznanych dotacji w Konkursie Ofert „Strzelnica w powiecie 2025” nr 5/2025/CWCR wyniosła – **brak dofinansowania ze względu na rezygnację podmiotu z dotacji celowej**.

W ramach **5** rozstrzygniętych Konkursów Ofert prognozowany limit dotacji dla beneficjentów w 2025 roku wyniósł **30 000 000 zł**, natomiast ostateczna wartość wypłaconych dotacji wyniosła **15 421 540,64 zł**. Powstała różnica wynikała między innymi z ilości pozytywnie rozstrzygniętych ofert potencjalnych beneficjentów jak również z rezygnacji jednostek samorządu terytorialnego z realizacji zadania.

Realizacja Resortowych Projektów Edukacyjnych w 2025 r.

Wśród programów dedykowanych młodzieży szkół ponadpodstawowych, resort obrony narodowej prowadzi kilka projektów realizujących program nauczania, uwzględniający zagadnienia z obszaru obronności państwa, wśród których są: Program CYBER.MIL z klasą, Oddziały Przygotowania Wojskowego, Branżowe Oddziały Wojskowe oraz Legia Akademicka.

Szef CWCR działając z upoważnienia nr 31/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 lutego 2024r. podpisał umowy dotacyjne w ramach poniższych programów edukacyjnych:

CYBER.MIL z klasą (funkcjonuje od 2021 r.).

Założeniem Programu jest utworzenie oddziałów realizujących nauczanie w obszarze cyberbezpieczeństwa i nowoczesnych technologii informatycznych

przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych. Program dzieli się na cykle nauczania, z których każdy trwa 4 lata. W obecnym roku szkolnym 2025/2026 w programie CYBER.MIL z klasą uczestniczy **15** szkół ponadpodstawowych (cztery roczniki – po jednym oddziale cyberbezpieczeństwa w województwie, za wyjątkiem województwa mazowieckiego, w którym nie utworzono oddziału), w których łącznie uczy się **765** uczniów. W ramach programu CYBER.MIL z klasą w zakwalifikowanych szkołach ponadpodstawowych utworzone zostały klasy o profilu „Cyberbezpieczeństwo i nowoczesne technologie informatyczne”. Czas realizacji programu został określony na 9 lat.

Minister Obrony Narodowej udzielił **15** dotacji celowych organom prowadzącym szkoły na łączną kwotę w wysokości **1 027 263,78 zł**.

Oddziały Przygotowania Wojskowego (funkcjonuje od 2020 r.)

Od stycznia 2020 r. szkoły ponadpodstawowe mają możliwość wystąpienia do Ministra Obrony Narodowej z wnioskiem o udzielenie zezwolenia na utworzenie Oddziałów Przygotowania Wojskowego (OPW). Możliwość taką dała nowelizacja ustawy Prawo oświatowe i ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, na podstawie której powstawać mogą Oddziały Przygotowania Wojskowego w publicznych i niepublicznych szkołach ponadpodstawowych. W 2025 r. uruchomiono kolejnych **26** OPW i funkcjonowało ich łącznie **570** w **451** szkołach w całej Polsce. Na wyposażenie szkół w sprzęt specjalistyczny niezbędny do realizacji procesu szkolenia uczniów oraz na zakup ubioru ucznia dla klas pierwszych, w ramach ich działalności dydaktyczno-wychowawczej w dziedzinie obronności państwa, Minister Obrony Narodowej udzielił dotacji celowych na łączną kwotę w wysokości **14 754 640,00 zł**. W tym celu zawarto **258** umów. Dotacją objętych zostało **361** oddziałów przygotowania wojskowego u **258** Beneficjentów.

Branżowe Oddziały Wojskowe (funkcjonuje od 2022 r.)

Do programów dedykowanych młodzieży szkół ponadpodstawowych przez resort obrony narodowej należą również Branżowe Oddziały Wojskowe. Projekt przewidziany jest dla szkół branżowych I stopnia oraz realizowany dla uczniów w konkretnych zawodach przydatnych w SZ RP. Założeniem programu było utworzenie w **20** szkołach Branżowych Oddziałów Wojskowych (BOW), realizujących program szkolenia dla wybranych specjalności wojskowych, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych. W związku z dużym zainteresowaniem szkół, na wniosek Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji Sekretarz Stanu w MON wyraził zgodę na przyjęcie do projektu BOW dodatkowych **8** szkół. W obecnym roku szkolnym w projekcie BOW uczestniczy **28** szkół branżowych I stopnia, w których łącznie uczy się **868** uczniów. Czas realizacji określono na okres do 7 lat oraz podzielono na cykle nauczania, z których każdy trwa 3 lata. Minister Obrony Narodowej, udzielił dotacji celowej na realizację projektu w kwocie – **239 040,00 zł**. na realizację **15** umów. Ogółem dotacją objętych zostało **19** branżowych oddziałów wojskowych u **15** Beneficjentów.

Legia Akademicka (funkcjonuje od 2017 r.)

Program ochotniczego szkolenia wojskowego Legii Akademickiej

W 2025 r. w ramach modułu podoficerskiego przeszkolono **673** studentów. Ponadto:

- ilość osób kończących szkolenie specjalistyczne: **226** studentów, w tym:
- **70** studentów – po module podoficerskim;
- **50** studentów – po module oficerskim;
- **106** studentów – ukończyło szkolenie specjalistyczne w II specjalności wojskowej.
- Ilość osób kończących moduł oficerski: **192** studentów;
- Ilość uczelni w których funkcjonuje LA – szkolenie teoretyczne w 2025 r. w ramach modułu podoficerskiego odbyło się w formie wykładów w **36** uczelniach wyższych realizujących program LA (w tym **2** uczelniach wojskowych – Akademii Sztuki Wojennej oraz Wojskowej Akademii Technicznej).

Łącznie w obu modułach szkolenie ukończyło **865** studentów.

W 2025 roku szkolenie praktyczne studentów w ramach „Legii Akademickiej” realizowane było w oparciu o:

- **5** uczelni wojskowych;
- **4** centra szkolenia;
- 10** jednostek wojskowych.

Szef CWCR działając z upoważnienia nr 32/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 lutego 2024r. podpisał umowy dotacyjne w ramach poniższego programu:

1. Legia Akademicka (LA) – podpisał **2** umowy dotacyjne z Akademią Sztuki Wojennej oraz Wojskową Akademią Techniczną o wartości **21 200,00 zł.**

III. Realizacja pozafinansowych form współpracy

Resort Obrony Narodowej współpracując z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi wykorzystuje również formy pozafinansowe, w których koncentruje się przede wszystkim na:

1. udzielaniu organizacjom pozarządowym i innym partnerom społecznym wsparcia merytorycznego, logistycznego i organizacyjnego, w realizacji przedsięwzięć w dziedzinie obronności;
2. wspieraniu rzeczowym organizacji pozarządowych i innych podmiotów uprawnionych, prowadzących działalność pożytku publicznego, poprzez nieodpłatne przekazywanie mienia ruchomego Skarbu Państwa, niewykorzystywanego w SZ RP;
3. wspieraniu procesu szkolenia członków organizacji pozarządowych, działających w sferze obronności oraz nauczycieli i uczniów klas wojskowych.

Podstawowym narzędziem wspierania realizacji przedsięwzięć partnerów społecznych są **plany współpracy jednostek wojskowych z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi**. Służą one wspieraniu inicjatyw społecznych, m.in. poprzez udzielanie pomocy merytorycznej, aktywne uczestnictwo przedstawicieli resortu w przedsięwzięciach partnera społecznego, udostępnianie uzbrojenia i sprzętu wojskowego, pomieszczeń, poligonów, hal sportowych, strzelnic oraz innych nieruchomości, niezbędnych do realizacji przedsięwzięć, a także udział żołnierzy w tych inicjatywach.

W sierpniu 2024 r. zostały wydane Wytyczne Sekretarza Stanu w MON Pana Pawła Bejdy w zakresie planowania i realizacji współpracy z partnerami społecznymi na 2025 r., w których ograniczono przyjmowanie do planów współpracy przedsięwzięć partnerów społecznych, niemających bezpośredniego związku z obronnością. Jednocześnie nadano priorytet przedsięwzięciom organizacji proobronnych z którymi Minister Obrony Narodowej zawarł partnerską umowę proobronną. Powyższy kierunek działania ma odzwierciedlenie w realnym współdziałaniu z partnerami społecznymi.

Najczęstszym sposobem wspierania przez jednostki wojskowe realizacji przedsięwzięć partnerów społecznych, było udzielanie pomocy merytorycznej, a następnie użyczenie sprzętu i terenów wojskowych. Najwięcej przedsięwzięć do planów współpracy zgłosiły szkoły **1990** i stowarzyszenia **635** a najmniej kościelne osoby prawne i organizacje kościelne **13** oraz placówki muzealne **32**.

Tabela przedstawiająca liczbę przedsięwzięć realizowanych przez partnerów społecznych w planach współpracy w 2025 r.

Wnioskodawcy	Liczba przedsięwzięć w planach współpracy
Szkoły	1990
Stowarzyszenia	635
Jednostki samorządu terytorialnego	374
Inni partnerzy społeczni (pojedyncze przedsięwzięcia poszczególnych partnerów).	234
Uczelnie	138
Fundacje	116
Kluby sportowe	61
Placówki muzealne	32
Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	58
Kościelne osoby prawne, organizacje kościelne	13
Łącznie	3651

W roku sprawozdawczym na ogólną założoną w planach współpracy liczbę pozycji zaangażowanie wojska kształtowało się w następujący sposób:

- **Jednostki podległe Szefowi Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji** udzieliły wsparcia **721** przedsięwzięciom wynikającym z planów współpracy oraz udzieliły pozaplanowego wsparcia dla **2036** inicjatyw;

- **Jednostki podległe Dowódcy Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych** udzieliły planowego wsparcia **1605** przedsięwzięciom wynikającym z planów współpracy oraz udzieliły pozaplanowego wsparcia dla **1181** inicjatyw;
- **Jednostki podległe Dowódcy Wojsk Obrony Terytorialnej** udzieliły planowego wsparcia **704** przedsięwzięciom wynikającym z planów współpracy oraz udzieliły pozaplanowego wsparcia dla **79** inicjatyw;
- **Jednostki podległe Dowódcy Garnizonu Warszawa** udzieliły planowego wsparcia **186** przedsięwzięciom wynikającym z planów współpracy oraz udzieliły pozaplanowego wsparcia dla **264** inicjatyw;
- **Jednostki podległe Dowódcy Operacyjnemu Rodzajów Sił Zbrojnych** udzieliły planowego wsparcia **68** przedsięwzięciom wynikającym z planów współpracy oraz udzieliły pozaplanowego wsparcia dla **61** inicjatyw;
- **Jednostki podległe Komendantowi Głównemu Żandarmerii Wojskowej** udzieliły planowego wsparcia **46** przedsięwzięciom wynikającym z planów współpracy oraz udzieliły pozaplanowego wsparcia dla **2** inicjatyw;
- **Jednostki podległe Szefowi Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych** udzieliły planowego wsparcia **230** przedsięwzięciom wynikającym z planów współpracy oraz udzieliły pozaplanowego wsparcia dla **200** inicjatyw;
- **Jednostki podległe Dowódcy Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni** udzieliły planowego wsparcia **73** przedsięwzięciom wynikającym z planów współpracy oraz udzieliły pozaplanowego wsparcia dla **48** inicjatyw;
- **Centrum Weterana Działań Poza Granicami Kraju** udzieliło planowego wsparcia **5** przedsięwzięciom wynikającym z planu współpracy oraz udzieliło pozaplanowego wsparcia dla **24** inicjatyw;
- **Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej** udzieliło planowego wsparcia **10** przedsięwzięciom wynikającym z planu współpracy oraz udzieliło pozaplanowego wsparcia dla **13** inicjatyw.
- **Agencja Rozpoznania Geoprzestrzennego i Usług Satelitarnych** udzieliło planowego wsparcia **3** przedsięwzięciom wynikającym z planu współpracy oraz udzieliło pozaplanowego wsparcia dla **48** inicjatyw.

Ponadto:

- **Sztab Generalny Wojska Polskiego** udzielił planowego wsparcia zgłaszając **1** przedsięwzięcie do Planu współpracy jednostek organizacyjnych bezpośrednio podporządkowanych Szefowi SG WP. W ramach tego przedsięwzięcia zrealizowano **30** seminariów/webinariów naukowych.

Brak wniosków partnerów społecznych w planie współpracy Sztabu Generalnego Wojska Polskiego spowodowany był kierowaniem wniosków w zakresie wsparcia swoich inicjatyw bezpośrednio do Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcy Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych i Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, z których znaczną część stanowiły wnioski pozaplanowe, wymagające opinii Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, co było również przedmiotem analizy

w sprawozdaniach Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódcy Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych oraz Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.

Ogólny kierunek współpracy Ministra Obrony Narodowej z partnerami społecznymi określają zawarte **Porozumienia o współpracy**, potwierdzające wolę obu stron do współdziałania w konkretnie określonych celach między innymi:

W roku sprawozdawczym obowiązywało **76** porozumień o współpracy Ministra Obrony Narodowej z partnerami społecznymi. W 2025 r. Minister Obrony Narodowej zawarł **2** nowe porozumienia o współpracy z partnerami społecznymi.

Na dzień 31 grudnia 2025 r. w Siłach Zbrojnych RP obowiązywało **1447** porozumień o współpracy (spadek o 0,06 %), w tym **373** z organizacjami pozarządowymi (wzrost o 1,08 %), oraz **1074** z innymi partnerami społecznymi (spadek o 0,46 %). W roku sprawozdawczym zawarto **204** porozumień o współpracy (spadek o 3,31 %), w tym: **65** z organizacjami pozarządowymi (wzrost o 12,06 %), oraz **139** z innymi partnerami społecznymi (spadek o 9,15 %). Rozwiązano **58** porozumień o współpracy (wzrost o 3,57 %), w tym: **22** z organizacjami pozarządowymi (wzrost o 29,4 %), oraz **36** z innymi partnerami społecznymi (spadek o 7,69 %). Na powyższą liczbę składały się porozumienia zawarte przez:

a. Centralne Wojskowe Centrum Rekrutacji i jednostki podległe

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **328**, w tym **63** z organizacjami pozarządowymi oraz **265** z innymi partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym zawarto **55** porozumień o współpracy, w tym: **15** z organizacjami pozarządowymi oraz **40** z innymi partnerami społecznymi. Rozwiązano **6** porozumień o współpracy, w tym: **3** z organizacjami pozarządowymi oraz **3** z innymi partnerami społecznymi;

b. Sztab Generalny Wojska Polskiego i jednostki podległe

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **11**, w tym **11** z innymi partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym nie zawarto porozumień o współpracy, rozwiązano **1** porozumienie z innymi partnerami społecznymi;

c. Dowództwo Generalne Rodzajów Sił Zbrojnych i jednostki podległe

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **634**, w tym **160** z organizacjami pozarządowymi oraz **474** z innymi partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym zawarto **88** porozumień o współpracy, w tym: **39** z organizacjami pozarządowymi oraz **49** z innymi partnerami społecznymi. Rozwiązano **42**, w tym: **16** z organizacjami pozarządowymi oraz **26** z innymi partnerami społecznymi;

d. Dowództwo Operacyjne Rodzajów Sił Zbrojnych i jednostki podległe

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **36**, w tym: **16** z organizacjami pozarządowymi oraz **20** z innymi partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym zawarto **1** porozumienie o współpracy, w tym: **1** z innymi partnerami społecznymi;

e. Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej i jednostki podległe

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **20**, w tym: **1** z organizacjami pozarządowymi oraz **19** z innymi partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym zawarto **4** porozumienia o współpracy w tym **4** z innymi partnerami społecznymi. Rozwiązano **2** porozumienia z innymi partnerami społecznymi;

f. Dowództwo Garnizonu Warszawa i jednostki podległe

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **54**, w tym: **14** z organizacjami pozarządowymi oraz **40** innymi z partnerami społecznymi;

g. Dowództwo Wojsk Obrony Terytorialnej i jednostki podległe

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **161**, w tym: **56** z organizacjami pozarządowymi oraz **105** z innymi partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym zawarto **37** porozumień o współpracy, w tym **7** z organizacjami pozarządowymi oraz **30** z innymi partnerami społecznymi. Rozwiązano **1** porozumienie o współpracy z innymi partnerami społecznymi;

h. Inspektorat Wsparcia Sił Zbrojnych

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **116**, w tym: **44** z organizacjami pozarządowymi oraz z **72** innymi z partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym zawarto **8** porozumień o współpracy, w tym **2** z organizacjami pozarządowymi oraz **6** z innymi partnerami społecznymi. Rozwiązano **5** porozumień o współpracy, w tym: **1** z organizacjami pozarządowymi oraz **4** z innymi partnerami społecznymi;

i. Dowództwo Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni

– ogólna liczba porozumień o współpracy obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **48**, w tym: **48** z innymi z partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym zawarto **6** porozumień o współpracy, w tym: **6** z innymi partnerami społecznymi. Rozwiązano **1** porozumienie o współpracy;

j. Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **7**, w tym: **3** z organizacjami pozarządowymi oraz **4** z innymi z partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym zawarto **1** porozumienie o współpracy, w tym **1** z innymi partnerami społecznymi. Rozwiązano **1** porozumienie o współpracy, w tym: **1** z organizacjami pozarządowymi;

k. Centrum Weterana Działań Poza Granicami Kraju

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **19**, w tym: **14** z organizacjami pozarządowymi oraz **5** z innymi z partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym zawarto **4** porozumienia o współpracy, w tym: **2** z organizacjami pozarządowymi oraz **2** z innymi partnerami społecznymi;

l. Agencja Rozpoznania Geoprzestrzennego i Usług Satelitarnych

– ogólna liczba porozumień o współpracy, obowiązujących wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosi **13**, w tym: **2** z organizacjami pozarządowymi

oraz 11 z innymi z partnerami społecznymi. W roku sprawozdawczym nie zawarto porozumień o współpracy.

Pozostałe formy współpracy realizowane przez resort obrony narodowej.

Patronat Ministra Obrony Narodowej lub jego udział w Komitecie Honorowym jest formą współpracy przyznawaną najważniejszym przedsięwzięciom, bezpośrednio związanym z obronnością państwa i funkcjonowaniem Sił Zbrojnych RP, które kreują pozytywny wizerunek Ministra oraz Sił Zbrojnych RP. W 2025 r. Minister Obrony Narodowej objął patronatem honorowym 230 przedsięwzięć partnerów społecznych, (wzrost o 60,8 %) oraz uczestniczył w komitetach honorowych 7 wydarzeń (spadek o 41,6 %). Patronatem honorowym obejmowane były głównie wydarzenia o charakterze patriotycznym, edukacyjnym, rocznicowym, konkursy historyczne oraz uroczystości jubileuszowe. Ponadto wyróżnienia otrzymały konferencje naukowe, targi, wystawy, koncerty patriotyczne, festiwale, inscenizacje historyczne, pikniki militarne oraz wydarzenia sportowe. Organizatorzy przedsięwzięć, którzy uzyskali patronat honorowy, to głównie stowarzyszenia, fundacje, szkoły, jednostki samorządu terytorialnego oraz instytucje resortu obrony narodowej.

Kolejną formą współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi, działającymi w sferze obronności jest zawieranie **partnerskich umów proobronnych**. Celem których jest wspólne działanie na rzecz obronności, upowszechnianie wśród młodzieży szkolnej i akademickiej wiedzy obronnej i umiejętności ważnych dla bezpieczeństwa państwa oraz podnoszenie zdolności obronnych społeczeństwa polskiego. Dotychczas partnerskie umowy proobronne z Ministrem Obrony Narodowej zawarło 10 organizacji, wśród których są:

- 1) Fundacja na Rzecz Obronności i Bezpieczeństwa Kraju „Combat Alert” z siedzibą w Warszawie;
- 2) Jednostka Strzelecka 4051 Włocławek im. gen. broni Władysława ANDERSA z siedzibą we Włocławku;
- 3) Związek Strzelecki „Niepodległość” z siedzibą w Kamiennej (gmina Opatowiec);
- 4) Związek Strzelecki „Strzelec” Józefa PIŁSUDSKIEGO z siedzibą w Rzeszowie;
- 5) Związek Strzelecki „Strzelec” z siedzibą w Warszawie;
- 6) Grupa Ratownictwa Specjalistycznego Organizacja Proobronna BIZON Solec Kujawski im. gen. Augusta Emila FELDORFA z siedzibą w Solcu Kujawskim;
- 7) Związek Rezerwistów Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Chełmnie;
- 8) Związek Strzelecki „Strzelec” Józefa PIŁSUDSKIEGO Jednostka Strzelecka 1001 im. gen. dyw. Janusza GŁUCHOWSKIEGO z siedzibą w Bełchatowie;
- 9) Związek Strzelecki „Strzelec” Organizacja Społeczno-Wychowawcza z siedzibą w Nowym Sączu;
- 10) Stowarzyszenie - Liga Obrony Kraju z siedzibą w Warszawie.

Działalność szkoleniowa, realizowana poprzez MON jest kolejną formą współpracy i wspierania partnerów społecznych. Program nauczania skierowany jest do uczniów klas mundurowych, nauczycieli, organizacji proobronnych, a jego celem jest podnoszenie wiedzy i umiejętności obronnych.

W 2025 r. zrealizowano niżej wymienione kursy szkoleniowe:

Szkolenia organizacji proobronnych w wojskowych ośrodkach szkoleniowych:

- 1) szkolenie z Zakresu Udzielania Pierwszej Pomocy Medycznej w WCKMed. w Łodzi;
- 2) szkolenie z zakresu Przeciwdziałania Improwizowanym Urządzeniom Wybuchowym (C-IED-poziom podstawowy) dla przedstawicieli organizacji proobronnych w CSWiCH we Wrocławiu;
- 3) kurs Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy dla nauczycieli klas wojskowych CSWM w Ustce;
- 4) szkolenie z zakresu Współdziałania z innymi służbami w przypadku wystąpienia pożaru; klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia CSLog. Grupa koło Grudziądz;
- 5) szkolenie z zakresu „SERE; terenoznawstwa; podstawa kulturoznawstwa oraz MPHkZ” dla przedstawicieli organizacji proobronnych w CSSPKOSZALIN;
- 6) „Ochrona dóbr kultury w czasie pokoju; kryzysu i wojny” Wojskowe Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie;
- 7) kurs z zakresu łączności dla przedstawicieli organizacji proobronnych CSWŁ Zegrze;
- 8) Szkolenie z zakresu Regulacji Ruchu dla przedstawicieli organizacji proobronnych CSLog. Grupa koło Grudziądz;
- 9) ZABYTEK-25 praktyczne warsztaty w Szczecinie komponent organizacji proobronnych;
- 10) Mistrzostwa Polski w strzelaniu klas wojskowych oraz organizacji proobronnych CWCR wraz z 10. Brygadą Łączności we Wrocławiu;
- 11) szkolenie z Zakresu Udzielania Pierwszej Pomocy Medycznej w WCKMed. w Łodzi;
- 12) Konferencja rozliczeniowo-zadaniowa i zakończenie roku szkoleniowego CWCR ORGANIZACJE PROOBRONNE;

W ramach własnej działalności organizacje proobronne we współpracy z resortem obrony narodowej organizują szkolenia dla członków innych organizacji w zakresie podnoszenia wiedzy i umiejętności obronnych. W minionym roku były to:

- 1) „BIZON CAMP 2025” Szkolenie z Ratownictwa Specjalistycznego prowadzony przez Grupę Ratownictwa Specjalistycznego Bizon;
- 2) Szkolenie z walki w terenie zurbanizowanym „LIBERTY CITY II” prowadzony przez Fundację na Rzecz Obronności i Bezpieczeństwa Kraju COMBAT ALERT;
- 3) Centralne Zawody Taktyczno – Bojowe „COMBAT ALERT” prowadzone przez Fundację na Rzecz Obronności i Bezpieczeństwa Kraju COMBAT ALERT;
- 4) III edycja Zajęć Inżynieryjno – Saperskich organizacji proobronnych prowadzona przez Fundację na Rzecz Obronności i Bezpieczeństwa Kraju COMBAT ALERT;
- 5) Poligon Szkoleniowy „TWIERDZA 2025” prowadzony przez Związek Strzelecki „Strzelec” Józefa Piłsudskiego.

Formą współpracy resortu obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi jest również **nieodpłatne przekazywanie mienia ruchomego Skarbu Państwa**, niewykorzystywanego przez jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane. Mienie to ma służyć partnerom społecznym, w realizowaniu celów bezpośrednio lub pośrednio związanych z obronnością i bezpieczeństwem państwa.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o Agencji Mienia Wojskowego oraz § 2. rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 10 maja 2018 r., w sprawie przekazywania mienia ruchomego Skarbu Państwa, będącego we władaniu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych, Minister Obrony Narodowej w 2025 r., przeprowadził **8** naborów wniosków o nieodpłatne przekazanie mienia ruchomego Skarbu Państwa:

Zrealizowano następujące procedury naboru wniosków:

- **nr 1/2025/DPZ** – obejmował mienie muzealne koncesjonowane (m.in. samoloty TS-11 Iskra, samochody dużej ładowności). Wnioski złożyły 23 podmioty. Mienie otrzymało 5 wnioskodawców.
- **nr 2/2025/DPZ** – obejmował sprzęt logistyczny (m.in. samochody wysokiej mobilności). Wnioski złożyło 75 podmiotów. Mienie otrzymało 26 wnioskodawców.
- **nr 3/2025/DPZ** – obejmował elementy umundurowania. Wnioski złożyło 12 podmiotów. Mienie otrzymało 10 wnioskodawców.
- **nr 4/2025/DPZ** – obejmował sprzęt logistyczny (m.in. samochody ratowniczo-gaśnicze). Wnioski złożyło 101 podmiotów. Mienie otrzymało 32 wnioskodawców.
- **nr 5/2025/DPZ** – obejmował sprzęt inżynieryjno-saperski (m.in. zespoły spalinowo-elektryczne). Wnioski złożyło 13 podmiotów. Mienie otrzymało 7 wnioskodawców.
- **nr 6/2025/DPZ** – obejmował sprzęt sportowy, elementy umundurowania oraz instrumenty muzyczne. Wnioski złożyło 15 podmiotów. Mienie otrzymało 6 wnioskodawców.
- **nr 7/2025/DPZ** – obejmował sprzęt logistyczny. Wnioski złożyło 48 podmiotów. Mienie otrzymało 21 wnioskodawców.
- **nr 8/2025/DPZ** – obejmował sprzęt koncesjonowany (m.in. broń szkoleniową, przekroje broni). Wnioski złożyło 9 podmiotów. Mienie otrzymało 4 wnioskodawców.

W 2025 r. złożono **296** wniosków, z czego **91** nie spełniło wymogów formalnych. Nieodpłatnie przekazano **2 669** pozycji asortymentowych dla **111** wnioskodawców.

Nieodpłatne przekazanie mienia obejmowało m.in.: sprzęt logistyczny, środki transportu (samochody ratowniczo-gaśnicze), sprzęt inżynieryjno-saperski (m.in. zespoły spalinowo-elektryczne), elementy umundurowania, sprzęt sportowy, mienie koncesjonowane (m. in. broń szkoleniową, samoloty szkolno-treningowe PZL TS-11 Iskra, eksponaty muzealne).

Łącznie do nieodpłatnego przekazania mienia ruchomego Skarbu Państwa w 2025 r. skierowano **2669** pozycji asortymentowych. Porównywalnie w 2024 r. skierowano **122** pozycji.

IV. Ocena stopnia realizacji celu głównego i celów szczegółowych Programu

Głównym celem *Programu współpracy Ministra Obrony Narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2023-2025* jest budowanie społecznego zaplecza Sił Zbrojnych RP i zwiększenie świadomości społecznej o obywatelskiej odpowiedzialności za bezpieczeństwo państwa.

Celami szczegółowymi są:

- wzmocnienie aktywności organizacji pozarządowych i innych podmiotów, w działaniach na rzecz obronności państwa, w zakresie pozyskiwania kandydatów do służby wojskowej, w tym zawodowej, dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej lub terytorialnej służby wojskowej oraz w zakresie zwiększenia liczebności rezerw osobowych Sił Zbrojnych RP;
- wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych i innych podmiotów, w realizacji zadań resortu obrony narodowej;
- wsparcie procesu szkolenia w placówkach oświatowych uczestniczących w resortowych projektach na rzecz wzmocnienia obronności państwa, w tym m.in. w Oddziałach Przygotowania Wojskowego (OPW) oraz programie „CYBER.MIL z klasą”;
- wykorzystanie kompetencji członków organizacji pozarządowych i innych podmiotów do procesu szkolenia uczniów tzw. klas wojskowych;
- wzmocnienie aktywności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w procesie edukacji obronnej, kultury fizycznej i umiejętności wojskowych;
- powiększenie zasobów wyszkolonych pod względem strzeleckim obywateli i rozwój infrastruktury strzeleckiej, poprzez wykorzystanie w ramach programu „Strzelnica w Powiecie”, potencjału jednostek samorządu terytorialnego;
- kształtowanie pozytywnego wizerunku Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministra Obrony Narodowej;
- propagowanie postaw patriotycznych oraz edukacji historycznej, związanej z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego.

Stopień realizacji ww. celów określić można poprzez osiągnięte wartości mierników, jakie zostały przewidziane dla każdego z nich.

Lp.	Cel szczegółowy	Miernik określający stopień realizacji celu		
		Nazwa	Wartość osiągnięta w latach 2023-2025	Przyjęty miernik za okres trwania Programu (3 lata)
1.	Wzmocnienie aktywności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w działaniach na rzecz obronności państwa w zakresie pozyskiwania kandydatów do służby wojskowej, w tym zawodowej, dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej lub terytorialnej służby wojskowej oraz w zakresie zwiększenia liczebności rezerw osobowych Sił Zbrojnych RP.	Liczba kandydatów wywodzących się z organizacji pozarządowych i innych podmiotów.	2887	≤ 2 500
		Liczba kandydatów wywodzących się z tzw. klas wojskowych.	3489	≤ 3 000
		Liczba żołnierzy rezerwy, którzy odbyli szkolenie w Szkołach Legii Akademickiej.	3073	≤ 6 000
2.	Wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych i innych podmiotów w realizacji zadań resortu obrony narodowej.	Liczba zadań publicznych zrealizowanych w dziedzinie obronności.	217	≥ 350
3.	Wsparcie procesu szkolenia w placówkach oświatowych uczestniczących w resortowych projektach na rzecz wzmocnienia obronności państwa, w tym m.in. w Oddziałach Przygotowania Wojskowego (OPW) oraz programie „CYBER.MIL z klasą”.	Liczba zadań publicznych zrealizowanych na rzecz szkolenia młodzieży tzw. klas mundurowych.	210	≥ 150
		Liczba przedsięwzięć zrealizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, wspartych przez resort obrony narodowej, wynikających z planów współpracy z nimi oraz przedsięwzięć pozaplanowych realizowanych na rzecz szkolenia uczniów tzw. klas wojskowych.	5512	≥ 3000
4.	Wykorzystanie kompetencji członków organizacji pozarządowych i innych podmiotów do procesu szkolenia uczniów tzw. klas wojskowych.	Liczba godzin zajęć teoretycznych i praktycznych w skali roku zrealizowanych przez instruktorów organizacji pozarządowych i innych podmiotów.	4097	≥ 1500 godz.
		Ilość szkoleń zrealizowanych przez instruktorów organizacji pozarządowych i innych podmiotów na rzecz innych organizacji pozarządowych i innych podmiotów.	96	≥ 40 szkoleń
5.	Wzmocnienie aktywności organizacji pozarządowych i innych podmiotów w procesie edukacji obronnej, kultury fizycznej i umiejętności wojskowych.	Liczba zadań publicznych zrealizowanych na rzecz edukacji obronnej, kultury fizycznej i umiejętności wojskowych.	141	≥ 100

6.	Powiększenie zasobów wyszkolonych pod względem strzeleckim obywateli i rozwój infrastruktury strzeleckiej poprzez wykorzystanie w ramach programu „Strzelnica w Powiecie” potencjału jednostek samorządu terytorialnego.	Liczba zaakceptowanych ofert na strzelnice.	399	≥ 350
		Liczba powstałych strzelnic.	365	≥ 200
		Liczba osób przeszkolonych pod względem strzeleckim.	84000	≥ 25 000
7.	Kształtowanie pozytywnego wizerunku Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministra Obrony Narodowej.	Odsetek osób dobrze oceniających działalność wojska według Centrum Badania Opinii Społecznej (cykliczne raporty „Oceny instytucji publicznych”).	78,6 %	65% respondentów oceniających dobrze działalność wojska, obliczona ze wszystkich badań prowadzonych w latach obowiązywania Programu.
8.	Propagowanie postaw patriotycznych oraz edukacji historycznej związanej z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego.	Liczba przedsięwzięć zrealizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty, wspartych przez resort obrony narodowej, wynikających z planów współpracy z nimi oraz przedsięwzięć pozaplanowych na rzecz kształtowania postaw patriotycznych, edukacji i historycznej oraz związanych z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego.	5654	≥ 2500
		Liczba zadań publicznych zrealizowanych na rzecz propagowania postaw patriotycznych oraz wiedzy i świadomości historycznej.	387	≥ 300

Z powyższego zestawienia wynika, że służba wojskowa cieszyła się mniejszym zainteresowaniem wśród członków organizacji pozarządowych. Mając na uwadze zakładany końcowy efekt w perspektywie trzyletniej, można uznać (pomimo wprowadzenia przez Ustawę z dnia 11 marca o obronie Ojczyzny nowych form służby wojskowej), że szkolenie wojskowe traktowane jest przez członków organizacji pozarządowych jako działalność dodatkowa i tylko zainteresowane osoby wiążą swoją przyszłość ze służbą wojskową. Odnośnie przedsięwzięć własnych partnerów społecznych, wspieranych przez jednostki wojskowe, najczęściej inicjatyw służyło kształtowaniu postaw związanych z tradycjami i dziedzictwem oręża polskiego, edukacji

historycznej oraz przedsięwzięcia zrealizowane na rzecz szkolenia uczniów tzw. klas wojskowych, natomiast liczba zadań publicznych zrealizowanych w dziedzinie obronności związana m. in. z wykorzystaniem potencjału organizacji pozarządowych i innych podmiotów kształtowała się poniżej przyjętego wskaźnika.

Jak wynika z badań Centrum Badania Opinii Społecznej, w 2025 r. działalność szeroko rozumianego „wojska” była pozytywnie oceniana przez **82%** respondentów.

Przyjęte mierniki określające stopień realizacji celów dotyczących wszystkich wyszczególnionych w Programie celów szczegółowych za lata 2023, 2024 oraz 2025 zostały osiągnięte w **87,50 %**.

V. Wnioski

Niniejsze sprawozdanie jest dokumentem podsumowującym trzyletni okres obowiązywania Programu współpracy Ministra Obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2023 – 2025 w zakresie mierników i wniosków z ich realizacji. Natomiast sam „Program...” jest dokumentem określającym cele, kierunki oraz formy współpracy Ministra Obrony Narodowej oraz resortu obrony narodowej z partnerami społecznymi. Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie należą do grona partnerów społecznych, z którymi resort obrony narodowej prowadzi stałą współpracę. Podmioty te stanowią istotny element wsparcia systemu obronnego państwa i prezentują **wysoki poziom** realizacji zadań pozostających w sferze obronności.

Na podstawie doświadczeń oraz danych uzyskanych w perspektywie 3-letniego funkcjonowania Programu, należy zauważyć, że aktywna postawa resortu obrony narodowej w stosunku do partnerów społecznych, wpływa na utrzymanie osiągniętych dotychczas efektów, co wyraża się w zauważalnym i pozostającym na wysokim poziomie zaangażowaniu obywateli w działania na rzecz obronności państwa.

Świadczy to o dużej świadomości potrzeby obrony Ojczyzny, tożsamości narodowej i wyraźnie kształtujących się postawach patriotycznych, co obrazuje chociażby **coraz większe zainteresowanie** jednostek samorządu terytorialnego programem Strzelnica w Powiecie oraz udziałem szkół w resortowych programach edukacyjnych.

Mając powyższe na uwadze, zasadnym wydaje się dążenie resortu obrony narodowej do zacieśnienia współpracy z organizacjami proobronnymi poprzez zachęcenie ich do zawierania kolejnych partnerskich umów proobronnych. W roku sprawozdawczym zauważalna jest tendencja wzrostowa, przekładająca się na zwiększone zainteresowanie pod względem współpracy z organizacjami proobronnymi jak również ze strony partnerów społecznych oraz organizacji pozarządowych w kontekście nawiązania współpracy z resortem obrony narodowej, co ma odzwierciedlenie w zawieranych porozumieniach o współpracy czy też obejmowaniem różnego rodzaju wydarzeń historycznych, rocznicowych patronatem honorowym przez Ministra Obrony Narodowej.

Z analizy wynika, że wzrasta rola organizacji proobronnych w systemie obronności kraju oraz organizacji pozarządowych we współdziałaniu z resortem obrony narodowej. Przekłada się to zwiększonym udziałem Komponentu Organizacji Proobronnych

w organizowanych ćwiczeniach taktycznych z wojskami. Organizacje proobronne dostrzegają obszar obrony cywilnej, ochrony ludności i szeroko pojętych zadań, wchodzących w skład zarządzenia kryzysowego jako obszar, w którym mogą realizować działania na rzecz bezpieczeństwa kraju. Organizacje jednocześnie kładą szczególną uwagę na działania w obszarze obronności i współpracy z MON.

Na uwagę zasługuje również fakt, że przyjęte w „Programie...” rozwiązania wzajemnej współpracy resortu obrony narodowej z partnerami społecznymi **funkcjonują w sposób ugruntowany i zrównoważony**, co uwidacznia się coroczną liczbom przedsięwzięć (na niezmiennym wysokim poziomie) o coraz bardziej różnorodnej problematyce obronnej.

Do kluczowych rezultatów Programu współpracy Ministra Obrony narodowej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na lata 2023 – 2025 należy wyróżnić:

- **Instytucjonalne** - stworzenie trwałego modelu współpracy pomiędzy Ministerstwem Obrony Narodowej a organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami społecznymi poprzez włączenie organizacji społecznych do polityki obronnej państwa;
- **Spoleczne** - wzrost zainteresowania tematyką obronności, rozwój postaw patriotycznych, aktywizacja młodzieży i środowisk lokalnych;
- **Operacyjne** - realizacja licznych projektów edukacyjnych i proobronnych, zwiększenie liczby partnerstw i inicjatyw wspólnych, lepsze wykorzystanie potencjału organizacji społecznych.

Przedmiotowy Program był sprawdzonym rozwiązaniem systemowej współpracy resortu obrony narodowej z sektorem pozarządowym. W ciągu 3 lat możemy zaobserwować stabilną i efektywną współpracę począwszy od etapu organizacyjnego poprzez zrównoważony rozwój organizacji pozarządowych, które zostały uznane za ważnego partnera w budowie odporności państwa. Poza tym Program stworzył podstawy do jego kontynuacji i dalszego rozwoju po 2025 r.

Główne rekomendacje wynikające z analizy Programu powinny dotyczyć:

1. Rozwoju współpracy strategicznej oraz zwiększania organizacji pozarządowych w planowaniu polityki publicznej MON a tym samym **rozwój mierników efektywności działań**;
2. Rozwijania długofalowego partnerstwa z wybranymi organizacjami;
3. Systematycznego zwiększania finansowania i liczby konkursów w różnych sferach zainteresowań partnerów i organizacji pozarządowych;
4. Włączenia organizacji proobronnych do systemu budowy odporności państwa;
5. Zwiększenia skali programów edukacji dla bezpieczeństwa;
6. Lepszej koordynacji działań i komunikacji;

co w konsekwencji może przyczynić się do budowania trwałego systemu współpracy pomiędzy państwem a społeczeństwem w obszarze szeroko rozumianego bezpieczeństwa.